

Trauma vanuit een ontwikkelingsperspectief

PICOWO-serie Deel 7

Het effect van trauma hangt van vele factoren af, zowel biologische als psychologische factoren. Tot nu toe is wetenschappelijk onderzoek vooral gericht op leeftijdgerelateerde symptomen van psychologisch welzijn in reactie op trauma. De nadruk ligt daarbij op het effect van trauma in plaats van op de vorming door trauma. De factor waar geen aandacht aan besteed wordt, is de impact van het ontwikkelingsstadium van het kind op de verwerking van traumatische ervaringen. Dit betreft de manier waarop trauma de uitvoering van ontwikkelingstaken beïnvloedt; een perspectief van vorming.

Het referentiekader dat bij volwassenen reeds is ontwikkeld, ontbreekt vaak nog bij kinderen. Kinderen zullen niet altijd getraumatiseerd raken van dezelfde gebeurtenissen als volwassenen, en kinderen kunnen diep getraumatiseerd raken door ervaringen die volwassenen niet als traumatiserend zullen beschouwen vanwege hun kennis van de wereld die tot een meer gerijpt perspectief heeft geleid.

In *Trauma vanuit een ontwikkelingsperspectief* presenteert Martine Delfos een nieuw model over trauma. In het model worden de kenmerken van ontwikkeling met de daarbij behorende ontwikkelingstaken van de hersenen toegepast op traumatische ervaringen. Het gaat daarbij mede om de toenemende connectiviteit (verbindingscapaciteit) van de hersenen. Het model verklaart de verschillen in reactie op trauma bij verschillende leeftijden.

Het model is toegepast op verschillende traumatische ervaringen zoals seksueel misbruik en oorlogstrauma. Een beter begrip van de gevolgen van traumatische ervaringen op kinderen en adolescenten kan ontstaan als het ontwikkelingsperspectief gehanteerd wordt.

Dit boek is deel 7 in de Picowo-serie. Het is een vertaling door Laura Dekkers (Msc) van de Engelse versie: *Developmental Perspective on Trauma*, deel 5 uit de Picowo-serie.

Dr. Martine Delfos is biopsycholoog. Ze is wetenschappelijk

onderzoeker, therapeut, schrijfster en docent. Een van haar specialisaties is meervoudig trauma in kinderen en volwassenen. Ook met betrekking tot autisme heeft ze speciale aandacht voor het verschil tussen autisme en autistisch gedrag dat door trauma veroorzaakt kan worden. Ze is werkzaam in binnen- en buitenland, en helpt autismehulpverlening opbouwen met universiteiten in onder andere Ecuador en Bosnië-Herzegovina. Informatie over haar werk is te vinden op: www.mdelfos.nl

Uit het voorwoord van prof. dr. Rolf Kleber, kernhoogleraar Arq Psychotrauma Expert Groep Universiteit Utrecht:
Martine Delfos presenteert in haar boek een ontwikkelingsperspectief. Zij schetst op basis van wetenschappelijke inzichten en haar eigen brede klinische expertise een omvattende en innovatieve benadering. Zij verbreedt de reguliere benadering en zij gaat verder dan alleen een denken in termen van pathologie. Dat doet ze op haar eigen wijze: origineel, verdiepend en inspirerend. Daarmee slaat ze ook een brug over de kloof tussen de wetenschap en het concrete leed van de individuele getroffen, tussen de wetenschappelijke expertise en de professionals en de gedachten en gevoelens van de slachtoffers en overlevenden. Haar boek laat zien hoe ieder kind zijn eigen denkkader maakt, en probeert de pijn onder controle te krijgen; hoe zijn of haar leven zal veranderen en hoe we hen kunnen steunen.